

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 36 fl.
rândul cu litere garmond.

Din delegațiuni.

Sibiu, 8 Decembrie n.

Diferitele comisiuni ale ambelor delegațiuni, întrunite în sesiune ordinară în Viena, și-au terminat lucrările și în cursul săptămânii acesteia se țin ședințele plene ale delegațiilor, pentru a aproba și a ratifica aceea ce au hotărât comisiunile.

Se va face și în ședințele plene aceea ce s'a făcut în comisiuni, se vor lua la cunoștință rapoartele prezentate și se vor vota sumele cerute, bugetele urcate ale tuturor ministrilor comuni, și probabil, că nu se va face nici în ședințele plene aceea ce nu s'a făcut în comisiuni: nu se va vota mulțămirea protocolară domnului ministru de externe, contelui Berchtold, pentru politica sa esternă din trecut, și nu i se va vota nici încredere pentru politica sa esternă din viitor. Și acesta e semnul cel mai învederat, că delegațiunile tot așa nu sunt mulțamite cu politica ministrului nostru de externe, cum nu a fost mulțămirea și nu e mulțămirea opinia publică din întreaga monarhie, (cu excepția cercurilor oficioase maghiare) dar delegațiunile, ținând în vedere interesele mari ale monarhiei, nu pot să dea altcum esprimare convingerii și nemulțămirii lor, decât în felul indicat: *uitând să voteze mulțămirea și încrederea domnului conte Berchtold.*

De altcum criticată a fost din destul politica contelui Berchtold în comisiuni, mai ales în comisiunea de externe a delegațiunii austriace, unde nu mult a lipsit, ca exposalul său să nu fie luat la cunoștință și bugetul să nu i se voteze. Dar au fost întocmite totuși astfel lucrurile în cele din urmă, că la votare mulți au lipsit dintre contrarii politicii sale, și așa majoritatea comisiunii i-a putut primi exposalul și i-a putut vota bugetul.

Imputările cari s'au făcut, din partea delegațiilor, domnului ministru de externe Berchtold, se pot reasuma în următoarele: Că n'a fost destul de bine orientat cu privire la cele ce aveau să se întâmple în Balcani, și urmarea a fost, că ministrul nostru de externe a început pertractări diplomatice pentru asigurarea păcii atunci, când izbucnirea războiului era numai chestie de câteva zile, — căci la câteva zile a și izbucnit conflictul între Turcia și statele aliate balcanice, — deci a întreprins prea târziu în scopul menținerii păcii în Balcani. Că atunci, când Europa întreagă a aplaudat pacea dela București, dl Berchtold singur a fost acela, care s'a grăbit să ceară revizuirea tratatului de pace din București, făcând prin aceasta, ca monarhia noastră austro-ungară să piardă și cele din urmă simpatii ale României, față de care peste tot ministrul nostru de externe a avut o atitudine cu totul neînțeleasă și păgubitoare intereselor monarhiei austro-ungare.

A răspuns, firește, contele Berchtold, la acușările acestea, și la altele, tot atât de grave și bine formulate, și din răspunsul său reținem partea referitoare la atitudinea sa față de România. Domnul ministru de externe a rugat pe delegați, să-și aducă numai bine aminte, cum în sesiunea trecută își exprimase părerea, că cererile guvernului român (față de Bulgaria) *trebuie să fie împlinite.* Și spunea, că dânsul a făcut mari eforturi, ca reprezentantul României să fie admis la întrunirea ambasadurilor din Londra, pentru a se pronunța și el în chestiile de interes vital pentru România. A mai spus, că dela început a dat guvernului bulgar a înțelege, că trebuie să împlinescă dorințele guvernului român. La conferența din Petersburg asemenea s'a susținut punctul de vedere al României din partea reprezentantului monarhiei noastre. Dacă n'a reușit diplomația noastră, nu e

vina domnului Berchtold. Domnul ministru de externe a declarat apoi cu totul de neîntemeiată afirmarea, că monarhia austro-ungară ar fi voit să împedice România în realizarea aspirațiilor sale, amenințându-o cu războiul dacă va intra în Bulgaria. Acestea sunt legende răspândite de aceia, cari au interes să strice raporturile bune și prietenești dintre România și monarhia noastră.

Aceasta a fost pe scurt apărarea contelui Berchtold în contra acușărilor, cari i s'au adus pentru politica sa greșită esternă; și cumcă delegațiunile n'au fost tocmai încântate de felul cum s'a apărât contele Berchtold, se vede destul de clar din faptul amintit mai sus: obiceiuită mulțămirea pentru trecut, și obiceiuită încrederea pentru viitor, de astădată comisiunile delegațiilor *au uitat se o voteze pe seama contelui Berchtold, care probabil va fi silit acum să tragă consecvențele din această mică dar poate că îndreptățită lipsă de atențiune manifestată față de persoana conducătorului politicii esterne a monarhiei noastre, — dacă cumva din partea ședințelor plene nu se va da o oarecare reparație.*

Armata și Maghiarii. Domnul maior în retragere, *Georg Fleșariu*, ale cărui păreri cu privire la politica greșită externă a monarhiei noastre le cunoșc cetitorii acestui ziar din temelie cele articole ale domnului maior, publicate și în coloanele ziarului nostru, a mai publicat în timpul din urmă importante articole în ziarul „Salzburger Volksblatt”, și anume, după o întrevvedere avută cu domnul Tache Ionescu, ministrul de interne al României, despre „Raporturile cele nouă dintre Austro-Ungaria și România” și apoi despre „Maghiarii ca contrari ai unității monarhiei”. Acum de curând a publicat apoi iarăși un însemnat articol despre „Ura Maghiarilor față de armata comună”, în ziarul „Gross-Oesterreich” dela Viena, arătându-se în acest articol, că armata monarhiei noastre e bună și de absolută încredere, conducerea ei escelentă, dar e rea și slabă diplomația monarhiei noastre, care a suferit mereu înfrângeri în timpul din urmă. Domnul maior arată de

nou, ce trebuie să facă diplomația (respectiv ministerul de externe), ca să se îndrepte lucrurile: să nu mai facă concesii și favoruri Maghiarilor, pentru că e temere că moare monarhia noastră de boala — ungurismului!

Din parlament. Vineri a fost votat bugetul pe prima jumătate a anului 1914, fără multă discuție, în general și pe articole, fiindcă opoziția maghiară a absentat dela ședință. La discuție a luat cuvântul și deputatul naționalist român Dr. *Stefan C. Pop*, atingând în vorbirea sa chestia română. I-a răspuns ministrul-president, contele Tisza, făcând declarațiune, că *vrea pacea cu România.* Sâmbăta s'a votat bugetul în a treia cetire, s'au adresat guvernului câteva interpelări, și s'a decis, că proxima ședință se va ține în 15 Decembrie n când se va continua discuția asupra *legii de presă.*

Alegerile municipale în com. Sibiului.

(Dr. L. B.) Ziarul din loc „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” se ocupă în numărul său dela 1 Dec. a. c. cu articolul publicat în „Telegraful Român” despre alegerile municipale din comitatul Sibiului. Nu am de gând să polemizez cu numitul ziar, dar fiindcă afirmă, că articolul cuprinde neadevăruri, și ca pildă amintește alegerile din Sebeșul săsesc și din Mercurea, sunt silit să observ următoarele:

Orașul Sebeșul săsesc are conform listei electorale din anul 1913, 779 alegători, dintre cari circa 320 români, circa 360 sași, restul de altă naționalitate. Pentru municipiu alege în două cercuri, pe cari le desparte canalul ce trece prin oraș. Cel din dreapta canalului (spre gară) e cercul săsesc; aci aleg sașii, fără ca românii, puțini ca alegători, să le pună contra candidați. Dincolo, în partea românească a orașului, alege majoritatea covârșitoare a românilor, fără ca puținii alegători sași să se amestece în alegere. Aci au fost și de astădată, ca în trecut, alți reprezentanți români. Prin urmare, afirmarea contrară a numitului ziar (că sașii aleg și Români în Sebeșul săsesc) e inexactă și lipsită de ori ce temei.

Adevărat e, că în Mercurea a fost ales și un reprezentant român. Dar și cercul rural al Sebeșului — cu majoritate covârșitoare românească, a ales acum trei ani un reprezentant sas, care și azi e membru al adunării municipale.

Faptul, că în Sibiu și Nocris s'au ales până înainte cu 6 și 3 ani (iar acum nu se mai aleg) și reprezentanți români, o do-

FOIȘOARĂ.

O carte interesantă.

„Notițe despre întâmplările contemporane de Ioan cav. Pușcariu. Sibiu 1913.

(Fine).

Cum a fost trântit Șaguna din prezidenția „Asociațiunii transilvane”?

Mai urma și decorarea mitropolitului Șaguna cu coroana de fier cl. I și a lui Gozdu cu ordul Leopoldin cl. III, — fără ca să fie decorat totdeodată și mitropolitul Șuluțiu, — apoi iritațiunea ambițională între oamenii partidului acestuia a câștigat nutremânt nou, care transplantându-se și pe terenul jurnalistic român, națiunea deveni din nou în două tabere inimice.

Intre astfel de auspicii, prima ocaziune de a se aduna inteligența română se dădu cu întrunirea generală a Asociațiunii transilvane pentru literatura și cultura poporului român, ce se ținu la 26 August 1867 în Cluj.

Aci trebui a se da expresiune demonstrativă în contra lui Șaguna despre una, iar despre altă parte vot de încredere celui mai pronunțat antagonist al aceluia, — lui Papp László, președintele dela tribunala suprem al Ardealului, ce se mutase dela

Viena la Cluj, — un vot de încredere ce credeau ei a fi de lipsă, și pentru de a-i întări pozițiunea oficială, ce acum era în pericol de a o pierde.

Sub prezidenția lui ad-hoc, adunarea generală a Asociațiunii îl alese de prezident pe lângă votizare nominală apertă, cu abaterile praxei observate la alegerea secretă cu cedule a prezidentului de mai înainte Șaguna, — iar pe acesta — îl delătură fără să-i descopere mulțămirea pentru înființarea acestei Asociațiuni, ce o a fost condus dela început până atunci.

Bucuria pentru delăturarea lui Șaguna din prezidenția Asociațiunii a fost la culmea ei în Blaj, — unde mitropolitul Șuluțiu dănd un banchet în onoarea noului prezident, a dat expresiune părerii sale de bine pentru delăturarea rivalului său — prin aceea, că — în contra datinei sale proverbiale de moderațiune dietetică — excedând de astădată în mâncare și beutură, din aceea și-a atras aprindere de intestine și la vre-o câteva zile a și murit (în 7 Septembrie 1867).

Mitropolitul Șaguna văzându-se acum părăsit de națiunea cea ingrată, nu numai de pe terenul politic, dar și de pe cel literar — s'a retras în ostracismul său, între marginile sferei bisericesti, ca cel puțin pe aceasta să o mântuie — pe cât îi va să în putină — de pericolele ce o amenințau.

De aceea el umblă cu intenție pe la curte și pe la noul minister ungar, și cu deosebire pe la conșolarul și amicul său din copilărie baronul Eötvös, acum ministrul cultelor și al învățământului public — pentru înarticulararea în legile Ungariei a mitropoliei române ortodoxe și a autonomiei bisericesti.

Cum a fost sancționat „Statutul organic”?

Cea mai însemnată lucrare a mea în ministerul cultului, — serie P. la pagina 135-6 — a fost referada pentru întărirea „Statutului organic”. Și pentru censurarea acestuia ministrul Eötvös a compus o comisiune censurătoare, ce consta din cei doi secretari de stat Tarkányi și Ioanovici, și din cei doi consilieri de secțiune Mandics și Pușcariu. În această comisiune condusă personalmente de însuși ministrul s'a cetit și s'a desbătut întreg statutul organic din § în § și văzându-l ce principii liberale cuprinde el, — după ce isprăvi pertractarea lui până la fine, zise: voui să se sancționeze prin Majestatea Sa, ca să puteți zice odată, că aceasta s'a întâmplat sub un ministru ungar liberal, care n'a vrut să fie mai puțin liberal ca congresul vostru. Numai în privința unor puncte — cu totul nouă, dintre cari unele erau numai stilare, altele întregitoare și numai trei mai meritabile — se născu întrebare, că oare să se trimită statutul organic iară la congres

spre a primi punctele diferențiale, ori să se rectifice prin minister pe lângă posterioara primire și din partea congresului?

Noi, — adevărat eu ca referent, și Ioavici ca șef al secțiunii greco-orientale, cari am luat parte și la congres ca membri aleși, temându-ne, ca nu cumva prin trăgănare până la convocarea din nou a congresului — să se pericliteze tot lucrul, am preferat de a ne învoi la modalitatea din urmă. Pentru asta am și fost atacați prin „Albina” lui Babeș, dar ne-am mângâiat cu aceea, că am văzut statutul organic sancționat. Urmările au justificat urgența, cu care am intențit sancționarea statutului organic, — pentru că curând după aceea murind Eötvös, care era aplicat cauzei noastre, și care ca ministru autoritativ din 1848 lucra independent de colegii săi mai tineri de acum; — cauzele cele mai însemnate bisericesti le trase ministrul-president contele Andrassy în consiliul ministerial, unde nu treceau așa lesne ca prin liberalul și independentul Br. Eötvös.

Așa se întâmplă, că Sârbii întărziându-se cu statutul organismului lor bisericesc, acesta deveni sub censura lui Andrassy, care — când referentul Mandics îi spuse, că episcopii la România ortodoxă se aleg prin sinodul eparhial, nu-i credea, — iar

Și de aceea, că modificările nu erau adăncătetătoare în drepturile bisericesti, — și primirea lor și din partea congresului era rezervată.

vedesc listele oficiale din arhiva comitatului.

Dacă mai amintesc, că „politică de putere” nu e „Gewalt”, ci „Macht-politik” și că articolul cu pricina nu cuprinde nici o amenințare, cel puțin pentru cetitorul nepreocupat nu, — nu mai poate fi Indoleic, care din cele două articole cuprinde neadevăruri.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțească a tract. Hunedoara.
Hunedoara, Noemvrie 1913.

Multe zile grele se ivesc în viața unui om, dar se arată, din când în când și zile frumoase, pline de plăceri și înviorare sufletească.

Sunt momente cari îndeamnă pe om să se desbrace de frământările zilnice și cercetându-și sufletul să se apropie de preocupări mai ideale, preocupări bazate pe sentiment de convingere creștinească, care trebuie să fie călăuză în toate acțiunile noastre.

Și astfel sufletul adăpat din izvorul răcoros și tămăduitor al credinții dă putere de muncă și ne îndreaptă privirea aspirărilor și nădejilor noastre ca neam.

O înviorare sufletească mi-a fost dat să simt și cu prilejul conferenței preoțești din tractul nostru, ținută la 13 Noemvrie v. c.

Aci am întâlnit preoți mai înaintați în vârstă cu experiențe culese din viața practică, preoți tineri cu idei și probleme nouă.

Și am văzut și constat că la toată certitudinea, că astfel de preoți sunt cu adevărat deștepții credinței și legii noastre strămoșești.

Conferența preoțească a Hunedorenilor a trecut în acest an ca succes toate conferențele de până acum.

Din întreg protopopiatul n'au lipsit decât 3 preoți bătrâni, scuzați cu neputința și morbul lor.

Premiând acestea să încep raportul meu asupra conferenței.

Prea On. Domn Avram P. Păcurariu, a deschis conferența prin o cuvântare foarte nimerită, dând îndrumări practice celor cari sunt chemați să muncească în via Domnului, îndrumări părintești rupte din lupta de toate zilele.

Vorbirea Venerabilului protopop a fost primită cu multă însuflețire, ca un preludiviu la cele ce vor urma.

S'au constatat prezenții, iar după aceasta a urmat constituirea biroului alegându-se notat părintele Constantin Dănciță, (Măneru) și bărbați de încredere preoți Petru Sinea (Batiz) și George Rain (Nădăștie).

Intram în rostul ordinii de zi. Părintele Constantin Dănciță face o recenziune asupra predicilor intrate la conferența din anul trecut. Le-a clasat bine.

Tema „Influența purtării preotului asupra moralității poporului” o rezolvă preotul Victor Păcurariu (Ghelari) care prin o lucrare temeinică și-a câștigat titlul de laudă, iar păr. Gheorghe Henția (Lelese) tratează într-o lucrare mai vastă — credința din punct de vedere mai înalt. Părintele George Rain face un raport amănunțit asupra muncii desvolate de grupuri preoțești și scoate la iveală, că între aceste grupuri singur al 4-lea și-a făcut datorința pe deplin, iar celelalte grupuri și-au făcut

dupăce-i arăta respectivul paragraf din statutul organic al Românilor sacționat de Majestatea Sa, exclamă: săracul Eötvös: el avea înaintea ochilor tot instituții americane, — și nici în America nu e așa! — Sarbii nici până astăzi — cu toate sfârșirile lor, încă n'au putut deveni la o ordine cu biserica lor.

Ce câștigă Românii, când se întovărășesc cu străinii?

Românii, de câteori au făcut vre-o tovărășie cu străinii, mai totdeauna au dat de potcă cu ei.

Cu cei dela putere nu e mirare mare, pentru că dreptul succumbe puterii; — dar ține ciudă când — în loc de o fierțură grasă — te arde o zamă slabă de fasole.

Dacă vrând să scăpăm de propaganda catolică și de cea reformată, ne-am aruncat în brațele coreligionarilor Sarbi, apoi am umblat ca calul, care — netcâmpând să pască la un loc cu cerbul — a cerut ajutorul omului, și l-a căpătat cu prețul încălecării pe el; dar în fine cu Sarbii totuși ne-am împăcat, despărțindu-ne de ei cu o aliquotă parte din averea câștigată la olaltă.

Insă din tovărășia cu Grecii n'am putut eși la cale, cu am pătuit cu ei — dupăcum ne spune otrivita anecdotă, că Românul fiind în tovărășie cu Grecul, a găsit o pungă cu galbini, pe care grecul a cerut-o,

numai în parte datorința impusă prin concluzele anterioare.

Părintele G. Rain mai are și o propunere în legătură cu darea de cult. Spune că într-o comună din grupul 4 a ținut predică intenționând să însuflețească creștinii pentru jertfă în scopul acesta.

A observat însă că poporul nu-i destul de lămurit asupra acestei chestii. Iși exprimă dorința ca în astfel de comune să se aboneze câteva gazete de ale noastre, cari să ocupă cu îndatoririle creștinilor ca astfel ei să fie lămurii pe deplin asupra acestui lucru.

Propunerea se primește și se va încerca realizarea ei.

Părintele Victor Ungur face o paralelă între diferitele credințe și prin un studiu aprofundat arată temelia legii noastre strămoșești.

La toți acești preoți li s'a votat mulțămîta protocolară pentru lucrările lor succese.

În urmă preotul Constantin Dănciță face unele propuneri foarte practice referitoare la „Biblie”. Se transpune Ven. Consistor spre apreciere.

După ce ordinea de zi s'a sfârșit, părintele protopop mulțămeste celor prezenți pentru viul interes arătat cu această ocaziune și dorește ca temele tratate, transpuse în viața practică, să aducă roadele convenite.

Părintele Petru Sinea mulțămeste în numele tuturor pentru deosebitul tact cu care dl protopop a condus această conferență, și-i dorește multe zile pline de sănătate. Cei de față aclamă pe dl protopop.

A urmat apoi partea socială la ospitala masă a Ven. protopop, unde satisfăcătoare de succesul conferenței am schimbat idei pentru realizarea celor spuse și contemplant la masa verde.

Șirul toastelor l-a început dl protopop aducându-și aminte de șeful suprem al bisericii noastre de înalt Prea sfințitul mitropolit Ioan. Salută totodată și oaspeții bucurându-se că-i vede în număr așa de mare. Părintele Gheorghe Henția vorbește pentru dl protopop; iar scriitorul acestor șire, pentru preoțimea noastră care acum a dovedit cu prisosință, că tractul nostru având astfel de preoți e merit să trăiască. Preotul Victor Ungur a ținut să scoată în relief modesta mea activitate. Îi mulțămesc și le doresc tuturor mulțumirea ce-am simțit-o eu văzând emularea în muncă serioasă, pentru binele și înaintarea neamului nostru. M— a.

Conferența preoțească din tractul Deș.

În 14/27 Oct. a. c. s'a ținut în Deș conferența anuală a preoțimii din tractul Deșului.

Dimineața la orele obicinuite se oficiază serviciul divin și parastasul pentru fericii arhieriei Andrei Baron de Șaguna și Miron Romanul și pentru binefăcătorii bisericii E. Gozdu și D. Andronic, de preoții V. Cupșa, Gr. Lador și T. Purdean, iar la sfârșit protopresbiterul tractului, Teodor Hermann, face invocarea Duhului sfânt.

După serviciul Dzeesc ne-am intrunit în sala școlii, unde șeful tractului, prin o vorbire frumoasă în care pune la înimă preoțimii îndatorirea de a lucra tot mai mult și mai intențiv pentru binele celor păstoriți își arată marea răspundere ce o are preotul înaintea oamenilor, dar mai a-

ca să o împartă frățeste cu Românul, — ceeace și făcu după algebra grecească în două părți numărând: „a mi-l iau eu, asta mi-l dai tu, asta mi-l iau eu, asta mi-l dai tu, — pânăce ne mai fiind în pungă. Grecul încheie cu aceea, că băgând amândouă grămezile de galbini în buzunarul său, zise Românului: „Așadara tu mi mai rămâi cu un galbin dator”. Din vorbă'n vorbă născându-se ceartă, Grecul scoase pistolul, dinaintea căruia Românul fugind, dela o depărtare afară de periclu, întoarse pumnul către Grec zicându-i: „Vei vedea tu dela mine galbin, la a doua venire”!

Dintre bisericile înființate de Români în tovărășia cu Grecii, două sunt mai celebre și instructive, atât în privința exordului cât și a exitului celui tragic pentru Români. Acestea sunt: Biserica greco-română din Brașov, și cea greco-valahă din Budapesta.

Vorbe înțelepte.

Prietenii, cari caută numai fotosul lor, sunt la fel cu câinii, cari iubesc mai mult oasele, decât pe cei ce le arunca.

Mai bine e să faci binele și să grădească omenii rău de tine, decât să faci răul și să grădească bine de tine.

les înaintea acei stăpân al cărui slujitor este, deschide conferența la 10 ore a. m.

Urmând constituirea conferenței se aleg bărbați de încredere T. Cotuțiu și V. Cupșa, iar notat subscrisul.

Se constată că dintre preoții tractuali în conferență sunt prezenți 20. Absentează 8 preoți, 6 scuzați, iar 2 cari se pedepsesc cu câte 20 cor., fără nici o scuza.

Deschizându-se discuția asupra săvârșirii serviciului divin conferența constată că a decurs cu demnitate. Predică nu s'a ținut din cauza absenței scuzați a parohului I. Cotuțiu din Dobricel, însărcinat cu ținerea ei.

Se cetesc apoi câteva rezoluțiuni consistoriale importante și de interes pentru preoțime. Se iau la cunoștință spre executare.

Preoții Sigismund Lengyel din Selișca și Ioan Andrei din Coruieni își cetesc elaboratele asupra temei: „Modalitățile purtării oficiului parohial”.

Urmează raportul general despre activitatea preoților în anul 1912 întocmit pe baza rapoartelor singuraticilor parohi de Z. Manu din Olpret. Se constată cu bucurie că de astădată toți preoții au înaintat raport. Atât din raportul general, cât și din cele prezentate de conducătorii grupurilor religioase se observă, că preoții desvoaltă o activitate rodnică, și că comunele bisericesti sânt pe calea progresului. Stăruință și muncă sistematică trebuie numai și roadele vădite nu vor zăbovi.

După acestea bibliotecarul-cassier, S. Lengyel, cetește raportul despre starea bibliotecii la finea a. 1912 și bugetul ei pe a. 1913. Din raport reiese, că biblioteca constă din 108 opuri în 119 volume în valoare de cor. 426 43 Cassa prezintă în număr cor. 353 46. Renunțând fostul bibliotecar-cassier, se alege G. Ciupe.

Urmând stabilirea temei pentru conferența viitoare, se fixează ca temă: „Modalitățile ameliorării stării materiale a preoțimii noastre și încasarea tacselor stolare”. Cu elaborarea ei se încredințează T. Cotuțiu și V. Cupșa.

Cu adunarea atestatorilor despre mărturisirea preoților ordinea de zi s'a exhortat.

Conferența se încheie la 3¼ o. p. m. prin un cuvânt scurt, dar pătrunzător, al protopresbiterului tractual, în care laudă atențiunea și zelul dovedit de preoți la dezbaterile chestiilor dela ordinea zilei.

Georgiu Ciupe
preot, not. al conf.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferența preoțească pe Joi în 28 Noemvrie a. c. în localul școlii din Abrud, cu următoarea

Ordine de zi:

1. La orele 9 a. m. serviciu divin, celebrat de parohul George Felea.
2. Predica o va ține Traian Tomuș.
3. Deschiderea conferenței, constatarea celor prezenți și constituirea biroului.
4. Discuție asupra serviciului divin și a predicii.
5. Comunicarea rezoluțiilor consistoriale.
6. Tema dată de ven. Consistor „Chestiunea învățăturilor sectare”, o vor lucra preoții: Emanuil Beșa și Pompiliu P. so.
7. Raportul grupurilor religioase.
8. Alegerea unei comisii pentru stabilirea programelor conferențelor viitoare.
9. Propuneri.

Abrud, 5 Noemvrie 1913.

Petru Popovici
protopop.

Din despărț. „Asociațiunii”.

Convocare.

Membrii despărțământului Panciova al „Asociațiunii” se invită prin aceasta la adunarea cercuală ordinară, ce se va ține la 21 Decemvrie 1913 la 2½ ore p. m. în Satul-nou în sala reprezentanței comunale.

Ordinea zilei:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul comitetului.
3. Revizuirea socotelilor și înscrierea de membri noi.
4. Disertațiuni.
5. Eventuale propuneri.
6. Alegerea directorului și a comitetului.
7. Închiderea adunării.

Panciova, în 2 Decemvrie 1913.

Damian Popescu
director.

P. Stoica
notar.

Dela sate.

Sfințire de biserică în Surduc-Copalnic.

Duminecă în 3/16 Noemvrie c. s'a sfințit cu ceremoniile îndatinate frumoasa biserică nouă gr. ort. română din Surduc-Copalnic, prin protopopul Cetății-de-peatră, Andrei Ludu, ca mandatar arhiepiscopesc, asistat de 8 preoți. Sfaturile preînțelepte din arhierescă binecuvântare, întretășute în firul predicii mandatarului, au stărnit vii sentimente și manifestații de alipire și iubire față de strămoșeasca biserică și al ei Preaînalt cap.

Ridicarea acestei biserici, care tronează atât de maiestos pe legendara movilă a celui mai frumos loc din sat, alături de școala confesională de aceeași frumșețe, zidite ambele din picurul hărniciei și al jertfei exclusive a credincioșilor, constituie o faptă, nu numai de demnitate, ci de dreptul de încoronare a activității strădănicului tânăr paroh Ștefan Miclea. Sunt abia 3 ani de când această comună — cu abia 100 familii gr. ort. și tot cam cu atâtea unite — avea o înfățișare posomorâtă; iar azi, prin biserica și școala nouă, ce se îmbină alături în o armonie și frumșețe deplină, transformă în farmec întreg istoricul ținut al Cetății-de-peatră.

Iată încă un preot, deplin conștient al vremilor de azi, alături de contemporanul său de școală și coleg de preoție Nicolae Gherman din Rohia, care numai cu câțiva ani mai înainte își desăvârșise vrednicia cu chiar aceleași fapte. a.

Sfințirea bisericii din Sărăcsău.

Duminecă în 23 Noemvrie n. 1913 s'a săvârșit actul sfințirii bisericii gr. ort. române din comuna Sărăcsău, comitatul Alba-de-jos.

Deja dela gara Jibotului ne apare înaintea ochilor falnic și măndru noul Sion, edificat în stil foarte frumos, de măestrul român Ioan Cormoș din Alba-Iulia, și așezat la o poziție înaltă, pe coastele dealului, lângă școala tot atât de frumoasă, care ar face față unui oraș, și de unde biserica dominează ca o cetate a creștinismului tătreg șesul bătrânului Mureș.

Cu mulțumire sufletească privim aceste două edificii ale credinței creștinești și ale culturii naționale, cari dau semn de cea mai mare vrednicie a unui păstor vrednic și a unei turme tot atât de vrednice.

Vrednicia lor e cu atât mai mare, cu cât abia sunt 80 familii gr. ort. române, și cu cât au edificat sfânta biserică tocmai acum, în acest timp neprielnic financiar, și după ce toată recolta acestei comune în cei doi ani din urmă a fost nimicită total de undele Mureșului exundat.

În iarna trecută îmi spunea părintele Vasile Henția, că voiește a edifica biserică. L-am întrebat, cum și cu ce? „Suntem puțini și săraci, — îmi spunea dânsul, — dar ne vom da toată silința și sperăm că vom reuși”.

Cât de mare mi-a fost bucuria, când am văzut rodu muncii vrednice și am putut participa și eu la actul sfințirii noului Sion!

Vrednicul preot local s'a pus pe lucru, a făcut colecte, rugări, etc. a adunat cât și de unde a putut. Poporul sub conducerea dânsului personală a dat tot concursul material, cât și munca brațelor și cu capul. Am văzut acest popor în o zi la edificat. Umbla care în dreapta, care în stânga, ca un roi de albine, ca niște harnice furnici.

Actul sfințirii l-a săvârșit P. O. Domn Ioan Teculescu prot. din Alba-Iulia, ca delegat trimis din partea I. P. S. Sale Mitropolitului Ioan Meșianu, cu asistența dlor preoți: Daniel Chirila din Cârnea, Nicolae Manu din Băcăntii, Iosif Boca din Ceru-Băcăntii, Ioan Rațu din Tărtăria și preotul local Vasile Henția.

Responsurile la sfânta liturgie le a dat corul bisericii gr. ort. române din Alba-Iulia (Maieri), sub conducerea dnlui Ilie Mihai, învățător.

În deccursul actului sfințirii P. O. domn protopop Ioan Teculescu cu cunoscuta sa vervă a rostit o predică poporului adunat din mai multe comune, în care a laudat strădănicul popor și pe păstorul lor, îndemnând și pe alții la asemenea fapte și spunând, că e mai bine să ai numai un paș de loc, dar roditor, decât un hotar întreg, plin de mlăștină, care nu rodește nimic.

După sfințire a fost prânz comun în casele ospitale și încăpătoare ale preotului local, cari au fost pe vremuri castelul familiei domnitoare a Ardealului, Barcsay, și cari au ajuns acum cu moșie cu tot proprietatea preotului și a poporenilor săi, tot prin sîrguința preotului.

Între oaspeții dela banchet am observat și pe dnii advocați Dr. Ioan Pop din Alba-Iulia și Dr. Ioan Dorca din Mediaș.

La masă au tostat: Dl protopop Ioan Teculescu în sănătatea I. P. S. Sale Mitropolitului *Ioan Meșianu*, apoi preotul Daniil Chirila în sănătatea dlui delegat mitropolit, și Vasilie Henția, preotul local, care a mulțumit superiorilor săi pentru concursul dat, și celor ce au participat la actul sfințirii.

La masă ne-a delectat corul amintit mai sus cu frumoase cântări. După masă a fost joc până d'vineața.

Ne-am întors toți la căminele noastre foarte mulțumiți și cu nădejdea, că până avem așa turme și așa păstori, neamul nostru va prospera.

Un participant.

NOUTĂȚI.

Jubileul Monarhului. Presa întregă europeană apraează în cuvinte însuflețite jubileul de 65 ani de domnie a Monarhului nostru. Intre capetele încoronate, care au felicitat călduros pe Majestatea Sa cu această ocazie, este și regele Carol al României. În Petersburg și în Moscova s'au ținut serbări jubileare în mijocul coloniei austro-ungare din acele orașe. În Danzig cu acest prilej s'a inaugurat un monument, înălțat în amintirea eroilor armatei noastre căzuți în războiul dela 1866. Chiar și publicul englez și ziarile sale au luat notițe pline de pietate despre jubileul atât de rar, în viața domnitorilor din lume.

Tronul albanez. Marile puteri au declarat și oficioz, că acceptază candidatura principelui Wilhelm Wied la tronul albanez. Faptul se va comunica principelui, care va fi întrebât, că primește sau nu condițiile marilor puteri. Aceasta este mai mult o formalitate, în considerare că toată afacerea este în principiu rezolvită. În curând va sosi o deputație din Valona la Berlin și va oferi principelui tronul țării. Noul domnitor va lua frâiele guvernării la anul nou 1914.

Distincție. Regele Carol al României a conferit secretarului dela consulatul român din Budapesta, dlui *Augustin Paul*, ordinul *Steaua României* în gradul de cavalier.

Din România. Președinte al senatului a fost ales dl Ioan Lahovari, ear președinte al camerei deputaților dl Cantacuzino-Pascanu.

Universitatea sásască e întrunită în sesiune ordinară în Sibiu. Ședința de deschidere s'a ținut Joi. Domnul *Walbaum*, comesul sásesc, a rostit o vorbire mai lungă de deschidere, după care a urmat alegerea diferitelor comisii. Ședințele meritoreale se încep astăzi.

Măsuri sistate. Ministrul de interne a revocat ordinul dat privitor la pașapoarte. O dinul acesta fusese publicat pe vremea războiului balcanic, pentru a împiedea plecarea din țară a persoanelor obligate la serviciul militar. Acum îndreptându-se rapoarturile politice externe, măsurile excepționale au devenit de prisos, și circulațiunea persoanelor se va face cu mai puține formalități și cu mai puține neplăceri.

De ale asentărilor. În luna lui Martie 1914 se vor face asentările celor născuți în 1893 și în ceilalți doi ani precedenți. Ministrul pentru apărarea țării, în nădejdea că parlamentul are să voteze contingentul de recruți, a luat măsuri să se facă pregătirile necesare de asentare.

Un escroc. Ni se comunică, cumcă unii preoți de ai noștri au fost vizitați de un tiner cam de 25-28 ani, care li s'a prezentat ca inginer și ca nepot al P. S. Sale Episcopului Miron dela Caransebeș, păgubindu-i însă în cele din urmă cu ce a putut și cu cât a putut. Cei ce nu i-au primit încă vizita, să se ferească de el, ori să l dea pe mâna jandarmeriei, pentru că e un escroc.

Tablouri de Rafael. America se îmbogățește, ear Europa este earși mai săracă cu un tablou de al lui Rafael. Pânza *Maica Domnului și fiul său*, care a fost zugrăvită de Rafael în 1505, este cu atât mai prețioasă, cu cât se știe că a ieșit întregă din mâna artistului, pe când tablourile sale de mai târziu de regulă erau terminate de elevii săi. Lucrarea dela 1505 a trecut în proprietatea unui lord. Dela familia acestuia a cumpărat-o acum negustorul american de tablouri *Duven*, care a oferit o sumă fabuloasă, mai mare decât cea oferită de *National Gallery* din Londra. Prețul cel mai mare dat în Anglia pentru un tablou este de un milion 750 mii de coroane. — Știrea că *Madona Sietină* dela Dresda ar fi o copie târzie, și nu originalul lui Rafael, se desminte.

Comisiunea permanentă a comitatului Sibiu pentru cultura poporului, își va ținea ședința lunară Marți în 9 n. c. la 11 ore a. m. în sala mică a casei comitatului. Am onoare a invita pe dnii membri ai comisiei la această adunare. *Iuliu Bărdosy*, președinte.

Cutremur de pământ în Messina. Din Roma se anunță, că săptămâna trecută s'a simțit earși un puternic cutremur la Messina. Poporațiunea trespământată părăsește cu grămada casele și se adăpostește pe locuri libere. Cutremurul a produs groază și în locuitorii din Reggio și din Calabria întregă. Lumea se teme, că se va repeta catastrofa cumplită din earna anului 1908.

Caz de moarte. Din Viena se vestește moartea scriitorului dramaturg *Francisc Schönthan*. Piesele sale, vesele și cu duh, se joacă la toate teatrele. Cele mai cunoscute sunt comediele: *Răpirea Săbinelor*, *Eva aurie*. Război în timp de pace, ș. a. juca-te adeseori și în teatrul sibian.

Caz de moarte. În 2 Decembrie a fost înmormântată în Bilbor *Getta Tăslăuanu* fiica preotului Ioan Tăslăuanu și sora secretarului Asociațiunii, a dlui Oct. C. Tăslăuanu. Odihnească în pace!

Tripla alianță și monumentul. Puterile din tripla alianță, cum am amintit și noi, aveau de gând să ridice un monument suveranului nostru. Se scrie acum, că deși în Germania s'a început colecta, totuși nu se va alege nimic din toată afacerea. Insuși monarhul, zic unele ziare, ar fi în contra ridicării unui monument pentru un domnitor, care mai e încă în viață.

Aviațiune în Sibiu. Aviatorul sas *Albert Ziegler* a executat Joi după amiază un zbor frumos deasupra orașului nostru. Cu aparatul propriu s'a înălțat cam 200 de metri, luând direcțiunea spre Șelimbăr, apoi spre Gusterița și deasupra Sibiului, până pe câmpul de lângă drumul Nocihului, unde a aterisat cu deplin succes. Tot atunci a executat un zbor reușit și aviatorul sibian *Ferdinand Kenschel-Saller* pe un biplan. Ieri, Duminecă, a sburat de nou *A. Ziegler*. Compatrioții noștri sași li au făcut amândurora mari și meritate ovatiuni. *Kenschel* va mai sbura săptămâna aceasta pe locul de exerciții militare, lângă casarma artileriei.

Avls. Cu stîmă aduc la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocatuală în *Murăș-Uioara (Marosújvár)*, strada *Csongva* Nr. 1, în casele Dlui comerciant *Iordan*. *Dr. Aurel Moldovan*, avocat.

Advocat nou. Domnul *Dr. Emil Folea* aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelaria advocatuală în *Dicioasănmărtin (Dicsőszentmárton)* în str. *Erzsébet* Nr. 2 vis-a-vis de casele parohiale.

Pentru marea expoziție. Guvernul român va prezenta în sesunea actuală a parlamentului un proiect de cheltueli, în suma de zece milioane, pentru organizarea expoziției bucureștene cu prilejul semicentenarului de domnie a regelui Carol I. Expoziția, proiectată pe 1916, se va ținea în noul Parc național ce va fi cuprins dela șosea la *Herestrău*. Comisar general va fi dl *Dr. Istrati*, fostul comisar al expoziției dela *Filaret* din 1906.

Parastas. Ni se scrie că Duminecă în 10/23 Noemvrie a. c. s'a oficiat în biserica gr. ort. rom din *Avrig* parastas pentru o dihna sufletului răposatei în Domnul *Silvia Maxim* nasc. Cădea, soția preotului *Traian Maxim* și fiica protopresbiterului *I. Cădea* din *Avrig*, decedată în București în 23 Iunie v. c. în etate de 23 ani și înmormântată în cimiteriul *Belu*. Parastaul l-a oficiat *Preacuviosul Domn Matei Voileanu*, asesor consistorial în Sibiu, în prezența întregii comune, care a ținut să și arete pe calea acesta participarea la jalea adâncă de care e cuprins soțul și părintele adormitei în Domnul. Fie-i decedatei somnul lin și țărâna ușoară!

Moți nuntași pentru fondul Dr. P. Șpan. Nuntași, oameni din popor, ai fericitorilor miri *Vasile Burz* din *Bistra* și a miresei sale *Paraschiva Oara* din *Poșaga* de sus, la stăruința nunului mare *Teodor M. Gherman*, vigil silvanal, au adunat pe seama fondului *Dr. P. Șpan* pentru ajutorarea copiilor de Moți, aplicați la meseria suma de cor. 774, apoi nunii mari *Aurel Micu*, învățător și *Teodor M. Gherman* au dăruit câte cor. 126; *Ion Gherman*, inv. și dna *Veronica Gherman*, soție de vigil silvanal, câte 1 cor., sau în total cor. 1326. Starea fondului cor. 1571.06. Dorind multă fericire tinerilor căsătoriți aduce calde mulțumite, în numele Reuniuniunii meseriașilor, *Victor Tordășianu*, president.

Indreptare. În raportul din numărul 120 despre Sfințirea școlii din *Poiana-Blenchii* facem următoarea îndreptare: Numele domnului protonotar onorar și mare proprietar e *Simó Lajos*, iar numele subnotarului e *Simon Lajos*. În raport s'a tipărit tocmai întors.

Filantropie. În onoarea scriitorului *Petru Rosegger*, care în vara acestui an a împlinit 70 pe ani, pornindu-se o colecție s'a adunat până astăzi peste 12 mii de mărci. Suma aceasta, primită cu mare emoțiune de jubilar, va forma un fond cu scop de a se întemeia o bibliotecă pentru un spital și o bibliotecă pentru cei întemnițați.

Monumentul lui Suvaroff, al generalului rusesc care la 1789 a bătut cu 10.000 de Ruși, 100.000 de Turci la *Plăinesti* în *Moldova*, monumentul desvălit în 19 Nov. în fața unei misiuni a Țarului și alta a Regelui Carol, îl aduce Revista *„Cosineana”*, în fruntea numărului său apărut în săptămâna de față. Iar în corpul foii ch'oul celor 2 fice mai mari ale Țarului Rusiei, *Olga și Tatiana* despre care e vorba se fie luate în căsătorie una de Prințul Carol al României alta de Principele de Coroană al Angliei. Chipul noului Principe al Albaniei *Wilhelm de Wied* și al soției sale, o vedere a canalului *Panama* și alte chipuri de interes și de actualitate apoi articoli interesanți și material literar plăcut. Atragem luarea aminte a ceteritorilor asupra ofertului ce administrația Revistei îl face: anume că dă de acum până la anul nou gratis revista tuturor celor cari, dorind a intra în șirul abonaților pe anul 1914, trimit de pe acum prețul de abonament pe cel puțin jumătate de an, adică Cor. 6. Până la anul nou aceștia vor primi revista în cinste. Ocaziune într'adevăr favorabilă, de care ar fi bine să se folosească cât mai multe familii române care n'au o revistă literară ilustrată românească la casa lor.

Bioscopul Apollo de pe piața *Hermann* va reprezenta Luni și Marți în 8 și 9 Decembrie n. 1913 următorul program: O festivitate mare religioasă în *India*, după natură, colorat. Max este pianist comic. *Iubirea veghează*, dramă în 3 acte. *Întreprinzătorii norocoși*, comic. Afară de program: *Mortul care trăește*, dramă după romanul contelui *Leo Tolstoi*.

Cărți și reviste.

Noi, organul studenției române, revistă ilustrată, nr. 6 din Noemvrie 1913 cuprinde: Ceva despre societăți în genere și despre cele studențești în deosebi, de *Dr. I. U. Iarnik*. Momente din istoria pământului, de *F. S. Tinerimea franceză*, de *Oscar Schmitz*. Umbra fără pace, de *Lanceor Marlowe* Prin munți. Scrisoare din *București*. Cronică. Bibliografie. Poșta redacției. — Abonamentul 6 coroane pe an. Administrația Cluj, Str. *Deák Ferenc* 44. — Numărul viitor al revistei *Noi* va fi închinat aniversării a septezecea dela nașterea reginei scriitoare *Carmen Sylva*, *Augusta* suverană română.

Cântări funebrele, ce se cântă la înmormântări și parastase, pentru cor, pe trei voci egale și se pot cânta: cu cor de copii, cor de fete, de adulți sau și numai de trei persoane solo. De *Nicolae Ștefu*, învățător pensionat în *Arad*. Melodiile au de bază podobia dela glas 5. Prețul unui exemplar 3 coroane, plus 10 fil. porto postal. Se află de vânzare la „*Librăria diecezană*”, *Arad* strada *Deák Ferenc* Nrul 35.

Luceafărul, revistă pentru literatură artă și știință Nr. 22, 1913, a apărut cu următorul cuprins bogat și variat: *Carageale*: *Ion Brezeanu*, *Maria Cuntan*: *Fragment* (poezie). *I. U. Soricu*: *Postumus cântă* (poezie). *Maria Ciucurescu*, *Maria Cuntan*: *Poeziei* (poezie). *C. Ion Brezeanu*, *I. Agărbiceanu*: *Trăsurica verde*, *P. Papazișu*: *Cuprinderea orașului Seres*. *Veturio*: *Teatrale*, *I. Agărbiceanu*: *Arhanghelii* (roman). *Maria Dragu*: *Căntece* (poezie). *Cronici*: *G. Piatra*: *Un mormânt părăsit*. *Insemnări*: *Pentru dl Dr. Victor Smigelschi*. *Lăsământul pictorului Smigelschi*. *Teatru românesc în Sibiu*. *† N. Hodoș*. *Calendar* pe 1914. *Șpicuri*... *Ilustrațiuni*: *Ion Brezeanu*, *Ion Brezeanu* în *Ion Nebunul* („*Năpasta*”). *Ion Brezeanu* în *Ioingescu* („*O noapte furtunoasă*”). *Maria Ciucurescu* în *dna H Iarius* („*Păpușa*”) *M. Ciucurescu* în *Toineta* („*Bolnavul închipuit*”) *Oct. C. Tăslăuanu* și *Ion Brezeanu*. *Maria Ciucurescu*, *Ion Brezeanu*, *dna Mărioara Antonescu*, *dl Victor Antonescu*. *Dna Maria Antonescu*. *Dna Ciucurescu* și *dna Antonescu* în „*O căsnicie*”. *DI Victor Antonescu* în „*Legea iertării*”. *C. Mărculescu*. *Primăria trupei dlui Victor Antonescu* în *gara din Sibiu*.

Economie.

Bancă sătească în Briznic (tr. Dobra).

Duminecă în 23 Noemvrie n. s'a înființat în comuna *Briznic* (tr. *Dobra*) o bancă sătească, numită „*Plugul*”, însoțire de credit și economii, cu garanță nelimitată, în scopul de a înlesni țăranilor din loc imprumuturi mai ieftine; precum și pentru procurarea de recvizite economice, etc. Înființarea băncii s'a făcut sub conducerea conferențiarului cooperativei sătești al „*Asociațiunii*”, dl *Nicolau Iancu*.

Încă în ziua aceea s'au înscris 65 părtași, cu 20 cor., părțășia, și cu 70 cvote. De față erau domnii directori ai despărțămintelor *Dobra* și *Ilia*, domnii: *Iosif Morariu*, *ppresb.* în *Dobra* și *Dr. Ștefan Chiriloviciu* adv. în *Ilia*, precum și toți intelectuali români din *Dobra* și *Ilia*.

În consiliul de administrație au fost aleși următorii fruntași: *Iuliu Josanu*, noul paroh *Todor Iuga*, primar, *Petru Păganu*, *George Budă*, *Ludovic Cercea*, *Terentiu Josanu*. *Cassar* fruntașul *George Opreșanu*, secretar contabil *Petru Incicău* inv. În consiliul de control: *Roman Josan*, *Todor Josan*, *Nicolae Farău*, *Aron Riba*, *George Iuga*, *Filimon Goțiu*, *Nicolae Danilă*, și *Roman Tarău*.

Poșta redacției.

Dlul I. M. Bucium I. Raportul e prea lung, nu-i putem face loc.

Teatru.

(x) O seară de reprezentație clasică — a treia — s'a ținut alaltăieri, în 6 Decembrie n., când s'au jucat două piese de *Molière*.

După cuvântul introductiv al dlui profesor *St. Hannenheim*, care a citit câteva pasagii caracteristice din viața svânturată a marelui dramaturg și a trupei sale teatrale, a urmat în șir, fără nici o pauză, comedia în 5 acte *Avarul*. Ear după aceea, ridicându-se a doua oară cortina, a urmat earșă fără întrerupere *Bolnavul închipuit*, în 3 acte.

Ilustrul autor de comedii și-a luat materialul compozițiilor sale — ca și *Shakespeare* — acolo unde l-a găsit. „*Iau ce e bun de ori și unde*”, zicea *Molière* amicilor săi. A scris astfel în proză și versuri numeroase lucrări care vor rămânea, în cea mai mare parte, pentru toate timpurile.

În *Avar* se intrupeză tipul omului sgărcit; în *Bolnavul închipuit* e înfățișat în trăsături mărite omul sănător, care află plăcere întru a se crede bolnav. Cea dintâi piesă zugrăvește în colorii adevărate un păcat, care există în realitate și va mai exista: iubirea excesivă d'arginți. A doua piesă satirizează și face de răs nu atât pe *Argan*, bolnavul închipuit, cât mai ales ignoranța și apucăturile de șarlatan ale doctorilor din veacul al 17-lea.

De comedia aceasta este legată de altfel și o jalinică aducere aminte: *Molière* care era și actor, suferea de boală când a jucat pe *Argan*, și la sfârșitul actului ultim a căzut leșinat, ear după câteva ceasuri — la vârsta de 51 ani — a încetat din viață (1673). Au trecut d'atunci tocmai 240 de ani.

În rolul obositor al lui *Harpagon* și-a desfășurat dl *Thiele* distinselne însușiri de artist, care ni-a dat o creațiune desăvârșită, — cel mult dacă am mai cere o gradațiune în exploziile de mânie ale sgărcitului nenorocit. Ca mijlocitoare de căsătorii a produs un deosebit efect dra *Barthelemy*, care din nou s'a dovedit că este o putere teatrală excelentă.

Pe *Argan*, din *Bolnavul închipuit*, l-a interpretat dl *Paziska* în mod sobru. Cu îngrjire studiat, a obținut meritate aplauze. Pacat că direcțiunea teatrului ocupă așa de rar pe acest actor plin de zel și dintre cei mai buni, ce a avut vreodată Sibiul. Figura lui *Thomas Diaforus*, jucată de dl *Olden*, și *Toaneta* d'șoarei *Bauer*, au fost asemenea cu succes exploatate.

Aseară, Duminecă s'a dat o picantă farsă cu cântece și dansuri: *Zece minute în automobil*, care se va repeta și mâine Marți, și în care măistră de dans, d'șora *Krobath*, a prezentat publicului dansul cel mai nou: un tango de salon. Astăzi Luni se dă opera *Bărbatul care rade*.

Aviz.

Advocatul **Dr. Ioan Mușiu**, și-a deschis cancelaria advocatuală în **Sibiu, strada Urezului Nr. 29.**

Nr. 14450 Pler.

(320) 3-3

CONCURS.

In scopul conferirii de stipendii și ajutoare din fundațiunea „Andronic” pe anul 1914 se publică concurs:

1. Pentru învățacei de orice meserie.
2. Pentru sodalii eliberați în decursul anului 1913.

3. Pentru sodalii cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni maeștri.

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Carte de botez.
2. Atestat dela comună, despre averea proprie ori a părinților.

3. Atestat familiar dela parohul locului despre familia părinților concurentului ori fiind el căsătorit, despre familia sa, având a se indica în acest atestat: câți prunci minoreni sunt în familie, câți cercetează școala și câți mai sunt la meserii?

Concurenții pot fi numai Români ortodoxi, născuți în arhidieceza Transilvaniei.

In special au să dovedească:

I. Învățăceii:

a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;
b) că au cercetat școala poporală, ori altă școală superioară;

c) că au încheiat contract cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură și magistrat);

d) adeverință dela măestrul despre sporul ce-l arată în meserie, despre dîgintă și purtarea morală.

Contractul trebuie aclus la cererea în original sau copie autenticată.

II. Sodalii:

a) că au terminat anii de învățacel în anul 1912, ceace vor dovedi prin atestatul autorității industriale art de lege XXVII din 1884 §. 67);

b) că au purtare bună și fac spor mulțămitor ceace o vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adeverință dela măestrul;

c) ceice vor dovedi, că sunt membrii ai vreunei reuniuni de meseriași, și că cunosc mai multe limbi vor fi preferați

III. Sodalii cari sunt în condițiuni de a deveni maeștri:

a) se aibă ce tîfcatul de măestrul;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfi, ceace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adeverințe dela măestrul la cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voește să se așeze ca măestrul, ce fel de mijloace mai au pentru de a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial, că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se recere ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie adresate Consistorului arhidiecezan gr.-oriental din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decembrie 1913 st. v.

Acei concurenți cu studii gimnaziale și reale cari se vor aplica ca învățacei la sculptura de lemn, bărdășit și zădărit, sau vor fi aplicați deja ca învățacei, ori ca sodalii în aceste meserii și vor să se perfecționeze în meseria lor în ateliere mai mari, în cari să poată câștiga praxa recerută, vor fi considerați cu ajutoare mai mărișoare.

Cererile neinstruite în regulă și cele întrate după termin nu se vor lua în considerare. Sibiu, la 4 Noembrie 1913.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 586/1913.

(325) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea unui post învățătoresc la școala din Vingard și pentru întregirea postului învățătoresc din Berghin se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. În Vingard salar: 1200 cor.
2. În Berghin salar: 400 cor. dela biserică și restul din ajutor de stat.

În ambele locuri cvartir și grădină în natură.

Cererile instruite conform normelor din vigoare să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 9/21 Noembrie 1913.

Oficiul protopresbiteral:

Sergiu Medean
protopop.

Nr. 531/1913 prot.

(333) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh din comuna Sadu (cl II), devenită vacantă prin repausarea parohului Ioan Popoviciu să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Venitele cu întregirea prescrisă dela stat sunt conform datelor din coala B.

Reflectanții la acest post își vor trimite concursese cu observarea prescrierilor regulamentare subsemnatului oficiu și se vor prezenta cu prealabilă incuviințare în vre-o Duminecă sau sărbătoare în termenul indicat și în comună spre a cânta, predica, eventual liturghisi.

Sibiu, 6/19 Noembrie 1913.

Oficiul protopopesc gr.-or. al tractului Sibiu, în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Stroia
protopop.

Puterea nutritoare și vindecătoare

a oleului de pește este în general cunoscută, precum și faptul, că numai puțini se pot învinge să ia acest oleu cu gust neplăcut și îndigst. Deaceia acei ce cunosc Emulsiunea Scott nu se mai reitore la oleul de pește comun, căci preparatul Emulsiunii este gustos și ușor de consumat, așa că luarea lui face bucurie, atât celor mici, cât și celor mari. De aici vine, că Emulsiunea Scott prin substanțele ei de nutrire și vindecare întrece oleul de pește comun și își are locul acolo, unde trebuie ajutor la răceală, la debilitate, oase moi, ieșirea dinților, reconvașcentă, sâmbirea corpului etc. Totuși numai Emulsiunea Scott și nu alta.

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteți în marce postale 50 fil. la Scott et Bowne cu provocare la acest ziar și veți primi printr'o apotecă o sticlă de probă. g) (275) 19 -

Cum se poate vindeca

cu desăvășire boala de plumăni, tusa măgărească și asma. Pot să-i împărtășesc ori și cui. Trimiteți o covertă francată pentru răspuns la adresa Doamnei **Kryzek Wriehowitz** bei Prag (BöhmeL). (331) 3-3

Nr. 879/1913.

(332) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III Curtulușul mic, protopresbiteratul „Cetatea-de-peatră”, devenită vacantă prin moartea bătrânului paroh Gheorghe Pașca, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasionate în coala B pentru congruă.

Rugărilor de concurs, înzestrate cu documentele recerute să se înainteze subscrise la oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar concurenții, cu prealabila incuviințare a subscrisei să se prezinte în comună spre a cânta, predica, și eventual a celebra.

Lăpușul-unguresc, la 4 Nov. 1913.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului „Cetatea-de-peatră” în conțelegere cu comitetul parohial.

Andrei Ludu
protopop.

Aviz.

Domnii acționari ai institutului de credit „Plugariul” din Oltsăcădate, cari pe baza acțiunilor vechi, au subscrise acții din emisiunea III-a sunt provocați ca în termen de 4 săptămâni dela datul acestui aviz, să plătească sumele restante. La caz contrar se va aplica §-ul 9 din statute.

Oltsăcădate, la 30 Noembrie 1913.

(337) 1-1

Direcțiunea.

Vânzare de casă.

Din mână liberă să vinde prin licitație căsile din Sibiu de sub Nr. 17 strada Schützengasse, constatătoare din 4 odăi și superedificate, edificiu nou, locuință comodă aproape de Erlenspark, Luni în 15 Decembrie a. c. la 3 ore p. m. în cancelaria advocațială Dr. Adolf Hirsch Sibiu strada Cisnădiei Nr. 5.

(338) 1-3

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Regulament

pentru examenul de evaluațiune învățătorescă la instituturile pedagogice profesionale ale Mitropoliei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania.

Prețul 40 fil. + porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călindarul arhidiecezan

pe anul 1914

cu Șematismul autentic al bisericii ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil., plus porto poștal 20 fil.

Cine dorește un Orologiu gratuit?

Ca să facem cunoscut peste tot locul eminențele noastre orologe de buzunar, distribuim după un mod oareși care 5000 bucăți gratuit.

(339) 1-6

Trimiteți precis al.esa D-Voastră pe o cartă poștală la fabrica de orologe:

Jak. König

Wien, III/2, Postamt 45, Fach 398.

Antiquariat.

Cumpăr și vând antiqități de tot felul: (314) 8-10

Cărți vechi de tot felul până la anul 1750, și anume tot ce se refere la Austro-Ungaria și România.

Covoare vechi bisericesti și alte lucruri arhiologice desgropate din pământ de ori ce fel.

H. Candrea,
Sibiu, Str. Măcelarilor 23.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Masa Ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post.

Rețete de bucate simple și bune

de

Zotti Hodos.

Prețul cor. 1.20 + 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu

I. Anuar pedagogic

pe anul 1913

de

Dr. O. Ghibu.

Prețul cor. 2.50 + porto 20 fil.

REVERENZII!

Premiat:

Expoziția internațională de modă, Paris 1911: Grand Prix și m. de aur.

La „Croitoria Universală” I. PETRASCU

Sibiu, strada Cisnădiei 30. — Telefon Nr. 172.

Bogat asortată cu cele mai bune și fine stoffe se primesc și execută

Reverenzi pentru on. preoți

în cele mai bune condițiuni. — Croială modernă. — Serviciu solid și grabnic. — Pentru lucru se garantează. — Prețuri moderate. (90) 25-

— Spriginiți industria română. —

Premiat:

Expoziția universală din Roma 1911: Grand premiu și med. de aur